

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਪੀ ਡੀ ਸ਼ਰਮਾ,]]।

ਗੁਰਦੀਪ ਕੁੱਕੜ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1961 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 176।

ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ (1956 ਦਾ LXXVIII)-
ਸ. 19(2)-“ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ” — ਦਾ ਅਰਥ

1964

ਜੁਲਾਈ, 28.

ਆਯੋਜਿਤ (ਪ੍ਰਤੀ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.ਜੇ.) —

ਕਿ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਬਦ
ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਗ੍ਰਹਿਣ,
ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫੀਲਡ, (ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.) -

ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ "ਸਹਿ-
ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਸੰਪਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ
ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ 'ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। , ਜੋ ਕਿ
ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਹਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਹੈ ,

ਅਤੇ ਇਹ 'ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਜਾਇਦਾਦ' 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੈਫਰਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਐਲ.ਬੀ.ਸੀ. ਮਿ. ਫਿਟਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਐਂਟੀ ਐਲੋਨ'ਬੀ/ਸੀ ਮਿਸਟਰ ਫੁਸਟੀਅਰ II. ਆਰ. ਖੰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ) ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ, ਪੀ.ਐੱਮ.ਏ., ਇੱਕ ਬੁਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣ ਲਈ ਆਸਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ lam ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ tant ਸਵਾਲ. ਟੂਲ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਰ ਆਈਡੀ ਮਿਸਟਰ ਫੁਸਟੀਅਰ ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ, ਲੋਨ'ਬੀਐਲਸੀ ਮਿਸਟਰ ਫੁਸਟੀਅਰ ਪੀ.ਸੀ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਲੋਨ'ਬੀਸੀ ਮਿਸਟਰ ਫੁਸਟੀਅਰ ਪੀ.ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ < ਬੈਂਚ ਨੇ 28 ਨੂੰ ਫੁਲੀ, 196 ਟੀ

ਵਰੀਦਫੋਟ

ਮਿਤੀ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ.

ਕੇਸੀ ਪੁਰੀ, / ਕੇ. ਸੁ ਆਰਮਾ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ.ਐਸ. ਨੇਹਰਾ, ਐਸ.ਪੀ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਸ. ਨੇਹਰਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

*

ਪੀਸੀ ਪੀਡਿਤ ਜੇ.-ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ-

“ਕੀ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 78 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਬੀਲੇ * ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਟ?”

ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ-

"ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?"

ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਹੇਠਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ :-

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘੁਮੰਡ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ 1000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ। ਮੰਨਿਆ, ਉਹ ਏ. ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੈ

ਵੋਲ. XVIII-(1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੌਂਟਸ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ (ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ) ਘੁਮੰਡ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘੁਮੰਡ ਸਿੰਘ ਉਸਨੇ ਵੀ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 4,350 ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ। ਹੇਠੀ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਨ ਕਿ ਘੁਮੰਡ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਦੋਵੇਂ ਕਾਫੀ ਕੀਮਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁਝ ਅਰਸੇ ਲਈ 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮੋਨਸੈਮ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਭੱਤਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਘੁਮੰਡ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸ. ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨੂੰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ: -

(1) ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ?

(2) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ 1 ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ)? ■

(3) ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਕਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ?

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੋਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ (1956 ਦਾ 78) ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹੁਰੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ **ਦੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਬੋਝ** ਤਾਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਉਸ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਸਨ ਅਤੇ ਨੂੰਹ ਨੇ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਐਡ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਨੂੰ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਆਈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ. ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਧੰਨ ਕੌਰ 1961 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 16, ਦੁਆ ਅਤੇ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹੀ ਗੱਲ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਬੋਧੀਆਂ, ਜੈਨੀਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹੁਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਕੇਸ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 19 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ- •

- "S.19 (1) ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪਤਨੀ, ਭਾਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ "

- ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੋਵੇਗਾ

- ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; ^v-

ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਂ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ-*

(a) ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ 7- ਜਾਂ ਮਾਂ, ਜਾਂ

(b) ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਤੋਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਂ * ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਸਹੁਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ

ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨੂੰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹੁਰਾ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ-> ਨੂੰ, ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਹੁਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨੂੰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਪ੍ਰੋ ਪਰਲੀ" ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਜਾਂ ^ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਲਾਫ ਦੇ ਦੋ ਸਕੂਲ ਹਨ-ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਦਯਾਭਾਗਾ। ਸਾਬਕਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਸਰੋਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ - (1) ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ (2) ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਸੰਪਤੀ ਸਾਂਝੇ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਗਈ। ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅੰਗ

ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ; ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ (ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 220 ਦੁਆਰਾ ਡੀਐਫ ਮੁੱਲਾ, 12 ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ)। ਜਿਵੇਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਯਾ-

ਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, — (ਡੀ. ਐੱਫ. ਮੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 278, 12 ਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹਾਈ^ਯੂ ਲਾਅ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਪਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਆਯਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਵਿੱਚ (1) ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, (2) ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, (3) ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ (4) ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਪਤੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (2) ਵਿੱਚ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। . ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਕੱਲੇ 'ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਹੁਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਜੱਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸੰਪਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਉਹੀ ਹਿੱਸਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਇਹ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੇ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਐਕਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955, ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956, ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਕਾਨੂੰਨ, 1956, ਵੀ ਸਨ।

ਇਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਦੇ ਵੀ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ' ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਬਕਾ ਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਅਤੇ 'ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ' ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰੋ-

ਪਰਟੀ ਇਸ ਵਰਣਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਹੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ "ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ" ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। -ਲਾਅ, ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ 'ਪੁੱਢੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਫਿਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਿਵਾਜ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ "ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਨੂੰ ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, (ਵੀਡੀਓਡੀਐਫ ਮੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪਾਰਸ 223 ਅਤੇ 276, 12 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਨ)। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜੱਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ G>ਅਮਹਦ ਸ' ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਆਇਆ। ਜੇ ਇਹ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਪੁੱਢੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਦੇ ਵਰਣਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹੁੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹੁਣ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਲ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ (1) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੁਆ ਜੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਟ ਸਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹੁੰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਸੀ? ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ " ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਬਾਰ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇੱਕ ਅਣ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਸ ਹੈ ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਧਨ ਕੌਰ, ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 16 1961, 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਦੁਆ ਅਤੇ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ ਜੇ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੱਟ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਹੀ ਬਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ-

o "ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ
' ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਪਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ-
n - ਨਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਆਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਵ, 'ਇਹ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 19. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ

(1) ਐਲ.ਬੀ.ਆਰ. (1961)2 ਪੁੰਜ. 151—ਏ.ਟੀ.ਆਰ. 1961 ਪੁਨੀ। 391.

ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਤੀ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ 'ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ _____ :-
 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ, ਜੇ. ਸ਼ਬਦ 'ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ', ਇਸਲਈ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, 'ਪੁੱਢੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ
 ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ 1956।

/ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼ਬਦ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਝੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ ਸੰਪਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ। ਤਾਂ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹੁੰਗੂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਤੋਰਨਾ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਸੰਪਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

X ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਦਯਾਭਾਗਾ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਸਟਮਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ, ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਕਲਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਰਾਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਬਦ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਪ੍ਰੋ ਪਰਟੀ" ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੀ, ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਰਥ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਦਾ-', ਆਮ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ

ਜੱਜ, - ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ. ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੇਰੇ
 ^ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ

•• ਸਿਰਫ਼ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਉਦੀਪ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਦਾ ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਪੂਰਵਜ ਸੰਪਤੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਸੰਪਤੀ ਜੋ ਪੂਰਵਜਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ।" ਇਹ ਅਰਥ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਦੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੁਰਖੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ, ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਜੇ.-ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਕਾਇਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕੁਝ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਹੱਦ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ 9 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

..ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਉੱਤਰਦਾਇਕ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨੂੰਹ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ 17 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਨਸੈਮ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਜਾਤ ਨੂੰ 'ਜਾਟ' ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ PW 8 ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੂ ਜਾਟ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੁੱਖ ਉਪਜੀਵਕਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਲੜਕੇ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਸੀ, ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ,'

ਵੇਲ. XVIII-(1)] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਰਿਵਾਜ।' ਫਿਰ ਅਗਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿਚ ਜੀ.ਐਮ.ਦੀਪ ਕੌਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਜੱਦੀ ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੈਰ ਜੱਦੀ, ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ, -----ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੁਝ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਮੁੱਲ. ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸਨੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ 'ਉਸਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਮੁਦਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।' 20 ਮਈ, 1960 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਇੱਕ ਸੋਧ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਦਈ 20 ਮਈ, 1960 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਤਰਕ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਹ ਪੁਸ਼ੀਸ਼ਨ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੇ ਜੱਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਾਰਚ, 1959 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰੋਂ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ - 'ਰੱਖਾ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਲੈਣ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਾਂਗ ਉਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਰੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਦਈ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਨੂੰਹ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਮੋਨਟੇਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਕੋਲ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ।' ਇਹ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ: -

“(1) ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ?

(2) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(3) ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਕਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ?”

ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਪਲ ਲੈਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਰੂਪ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਿੰਦ

ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ ਐਕਟ 78) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ), ਨਹੀਂ ਤਾਂ 'ਕਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ' ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਸਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।]

ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਲੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਰ ਉਪ- ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ (2) 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇਕਰ ਸਹੁਰੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨੂੰਹ- ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ - ਇਹ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 14 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

"ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਵੇਗੀ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪਦਾਰਥਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹਨ। ਪਰਿਵਰਤਨ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਭਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਇੱਕ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਸਮੱਗਰੀ-ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮਤਭੇਦ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਟਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜੱਜ ਨੇ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਨੇ ਖੁਦ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲਿਆ।, ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਤਭੇਦ ਵਿਚ ਸਨ, ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ.

ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਾ, ਜਿਸਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਇਹ ਰੂਪ ਲਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- "ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਧੀ -ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ?" ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ

ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਇਆ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਕੀ ਸੀ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਧਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਭੌਤਿਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?" ਉਹ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

“ਸ਼ਬਦ ‘ਸਹਿਯੋਗੀ’ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਸਹਿ-ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਸਥਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਸਰੀਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਘਟਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਬੇਸ਼ੱਕ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਤੇ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ)। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਧਿਰਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਪੁਰਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੁਰਖ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਸੀ। ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅੰਤਰ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਧਾਰਨਾ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਲੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਗੈਰ-ਪੂਰਵਜ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ

ਮਿਤਕਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਵਾਰਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤਰੇ ਅਤੇ ਪੜਪੋਤੇ ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। • ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਤਰ, ਪੋਤੇ ਜਾਂ ਪੜਪੋਤੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਪੱਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਵੇਕਲੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੰਪੱਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਧਾਰਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਲੈਣ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਕਸਟਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਵਜ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।"

ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ 5 ਅਪ੍ਰੈਲ 1961 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਬਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ

ਜੱਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ 498 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 5 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਐਕਸਸੀ

ਓਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜੱਦੀ ਅਤੇ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਮਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੇ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ, ਦਯਾਭਾਗਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪੱਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗਲਤ

ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਇਹ ਆਧਾਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ-

- (a) ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਿਵਾਜ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ (ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ)?
- (b) ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ? ਅਤੇ
- (c) ਕੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੋਟ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਆਰਡਰ 14 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਹੁਣ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਫਿਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੰਨਾ, ਜੇ., ਅਤੇ ਮੈਂ, ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਲੀਲ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਇਹ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ' ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਖੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਧਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 19 (ਸੈਕਸ਼ਨ 19) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਕੋਪਾਰਸਨੇਰੀ ਪ੍ਰੋ ਪਰਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ। 2) ਐਕਟ ਦਾ • ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ

ਹਵਾਲਾ ਹੁਣੇ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਮਲਾ ਜਲ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸੀ। (1)। ਇਹ ਕੇਸ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਟਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਵੀ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 395 'ਤੇ, ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ- "ਮੈਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ 6 ਘੁਮਾਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।); ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

- ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ

ਹੁਕਮ ਵੀ, ਇਹ ਕੇਸ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। (2) ਐਕਟ ਦੇ. 9 ਅਕਤੂਬਰ 1963 ਨੂੰ 1961 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 16 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਧੰਨ ਕੌਰ ਵਿੱਚ ਦੁਆ ਤੇ ਜਿੰਦਾ ਲਾਲ, ਜੇ.ਜੇ. ਅੱਗੇ ਸਵਾਲ ਫਿਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਟ ਸਨ, ਪਰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਾਟਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਜ ਜਾਇਦਾਦ' ਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਜੱਟ ਸਨ। . ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਹ ਸੀ

ਕਦੇ ਵੀ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਜਾਟ ਹੋਣ ਅਤੇ 'ਸੰਪਰਸੀਨਰੀ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ,

ਚਮੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਭਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

ਐਕਟ ਦੀ 19(2)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਰਥ ਇੰਨੇ ਸੀਮਤ ਸਨ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ 'ਹਿੰਦੂ' ਸ਼ਬਦ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਦਾ ਲਾਭ। ਐਕਟ ਦਾ 19 ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਲਗਭਗ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ 'ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਸਾਂਝ ; ਸਾਂਝੀ ਵਿਰਾਸਤ; ਸਹਿ-ਭਾਈਵਾਲੀ; ਸਾਂਝੀ ਮਲਕੀਅਤ; ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਸ਼ਿਪ'। ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਪੂਰਵਜ ਸੰਪੱਤੀ, .. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ 'ਸਹਿ- ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਰਥ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਵਾਲਾ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ- ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲ. ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਕੋ ਪਾਰਸੇਨਰੀ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਪੁੱਤਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਹਿ-ਵਾਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਸਹਿ-ਵਾਰਸ ਹੈ। -ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਗ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੱਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਿਤਾ, ਕੁਆ ਪੂਰਵਜ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਿਰਫ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ 1 ^ - ਤੋਂ ਜੋ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ - _____ i ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਵਿਰਾਸਤ, ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀਅਤ, ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਸ਼ਿਪ, ਸਹਿ-ਭਾਈਵਾਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ, ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ-ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ-ਇਨ-ਕਾਮਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ-

“ਕੀ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ^ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ^ ਕੋਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਜਾਟਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਰਾਜ?”

¹ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਸ਼ਕੀ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ " 1956 ਦੇ ਐਕਟ 78 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਜ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ

ਇਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਮੂਰਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਕਾਦਮਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਖਿਪ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਜਾਂ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਜਵਾਬ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵੀ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਬੰਧਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ / ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਖਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਨੂੰ ਪਟਵਾਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 7 ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ PW 7/A) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੁਰਕਲਿੱਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਘਮਾਰੀ ਜੇ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਗਵਾਹ ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਅਤੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.5 ਹਨ। ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟਵਾਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿਰੂ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਮਿਲਿਆ- “ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ (ਘਟੀਆ ਮਾਲਕ) ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿਚ ਸੀ। ਹਾਲ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਘੁਮੰਡ ਸਿੰਘੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।” ਇਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਵੇਖੇ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮਿਲੀ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ PW 7/F) -----,

ਸਾਲ 2002-03 ਬੀ.ਕੇ. (1945-46 ਈ.) ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 1945 ਜਾਂ 1946 ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਲਗਭਗ 1946 ਵਿੱਚ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜ, ਜਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ, ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ 1945-46 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਖੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ (ਉੱਤਮ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਸਨ।) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਪੁਰਖਿਆਂ ਤੋਂ ਗੈਰ- ਪੁਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ? ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 7/F ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਦੋਂ ਗਵਾਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

4 2002-03 ਬਿਕਰਮੀ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ। ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ. ਉਸਨੇ ਸਥਾਨਕ ਪਟਵਾਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ, 1945-46 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਆਲਾ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਮਲਿਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਲਿਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ 1945-46 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। -ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ

^ ਆਲਾ ਮਲਿਕ ਬਣੇ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਇਹ ਕਾਪੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਹੈ. ਪਰ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 1945-46 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ (ਘਟੀਆ ਮਾਲਕ) ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 1948 ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦਾ ਗਠਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

^ • ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਵੀ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਆਲਾ ਮਲਕੀਅਤਜਿਵੇਂ ਕਿ ਘੁਮੰਡ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ^p ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। 7 ਸਤੰਬਰ 1949 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਸ. ਜੇ. ਕਿਸਮਤ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ-

ਆਪ ਸਭ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ:-

(1) ਬ੍ਰਿਜਿੰਦਰਾ ਅਸਟੇਟ, 3806 ਘੁਮਾਵਾਂ 18 ਮਰਲੇ;

(2) ਹਰਿੰਦਰਾ ਅਸਟੇਟ, 4704 ਘੁਮਾਵਾਂ 7 ਕਨਾਲ 14 ਮਰਲੇ;

(3.) ਹਰਮਿੰਦਰਾ ਅਸਟੇਟ, 6851 ਘੁਮਾਵਾਂ 2 ਕਨਾਲ ਅਤੇ 10 ਮਰਲੇ;

(4) ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 3481 ਘੁਮਾਵਾਂ 3 ਕਨਾਲ 4 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ,

ਸਿਰਫ 12,000 ਘੁਮਾਣ ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।”

ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 7 ਸਤੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਨੇ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਹਾਈਨੈਸ ਦ ਰਾਜਾ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ (ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀਟਰਸ਼ਿਪ ਅਧਿਕਾਰ) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, 7 ਸਤੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1954 4- (1954 ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ 1'7) ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਐਕਟ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ (ਉੱਤਮ ਮਲਕੀਅਤ) ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ? ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦਾ ਗਠਨ. ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ (ਉੱਤਮ ਮਲਕੀਅਤ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਲੁੱਧਰਮਣੀ ਬਨਾਮ ਦਿ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਵਿੱਚ

, ਗੁਲੇਰ ਦਾ ਰਾਜਾ (2), ਭੀਡੇ, ਜੇ., ਪੰਨਾ 539 ਅਤੇ 540 'ਤੇ, ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ ਹੈ—

“ ਹੀਰਾ ਬਨਾਮ ਛੱਨੂ (3), ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਵਿਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਲਾ ਮਲਿਕ, ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ (1) ਜਿੱਥੋਂ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਅਖੌਤੀ ਸਿਰਫ ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਹਨ

ਮਾਲ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਸਨ ਜਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਜੋ

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜਿੱਤੀ ਹੋਈ ਕਿਸਾਨੀ 'ਤੇ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ (2) ਜਦੋਂ ਆਲਾ ਮਲਿਕ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਸਾਇਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਰਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਗੁਲੇਰ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਅਲਾ ਮਲਿਕ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਜ਼ੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਲਾ ਮਲਿਕਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪੂਰਵਜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਦਨਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ¹ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ.. ਪਰ; ਵੀ

ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਬਿੰਦੂ ਇੰਨਾ 'ਪਦਾਰਥ' ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸਕ • ਮੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ; ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੂਲ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

adna ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਜ਼ੀਬ -ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਲਾ ਅਤੇ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ।

(2) *ILR (1935) 16 ਲਾਹ. 533.*

(3) *129 PLR 1912.*

- v M - ■'

ਪਿੰਡ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਜ਼ੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦਾ ਰਾਜਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਤਾਲੁਕਦਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੇ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ-ਭਾਵੇਂ 1945-46 ਵਿੱਚ ਹਿਜ਼ ਹਾਈਨੈਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1949 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ - ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਕੋਲ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ (ਉੱਤਮ ਮਲਕੀਅਤ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਲਾ ਮਲਕ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ। ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੀ ਮੌਤ, ਬਿਨਾਂ ਵਾਰਸ ਦੇ, ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ (ਉੱਤਮ ਮਲਕੀਅਤ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਧਾਰਕ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਕੇ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੂਰਵ-ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਬਾਰੇ ਮੇਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 1893 ਦੇ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਪੰਨਾ 535 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ। ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ-ਅਧਿਆਇ-2 ਵਿਚਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ 14 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਫਿਰ 'ਹੱਕ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ' ਜਾਂ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀ ਬਕਾਇਆ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸੇ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 1 ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 1 ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜੋ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ, 'ਸਰਕਾਰ' ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਦੀਆ ਮਲਿਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ

(4) LIA 1958 ਪੁੰਜ. 2258—1958 PLR 5281

ਬਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਸਾਬਕਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸਨ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ •

ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਕੁਝ ਮਾਪ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ^ਨਾਮੰਦ ਸਿੰਘ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਲਾ ਮਲਿਕ ਸੀ, ਜੋ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਰਾਜ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਵੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਦਸਤੂਰ-ਉਲ-ਅਮਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ, ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਚਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਦਨਾ ਮਲਿਕ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਅਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਏ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੱਦੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਫਿਰ ਇਹ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ (ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 4 ਅਤੇ 5) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕੋਲ 60 ਹਨ। ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਘੁਮਾਵਾਂ ਅਤੇ PW 7 ਵਜੋਂ ਪਟਵਾਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅੰਸ਼ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ PW'7/A) ਅਤੇ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ (PW 7/B ਤੋਂ 0 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਜੱਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਧਵਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਟਵਾਰੀ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ PW 7 ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਗੁਜਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਛੱਡਣ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਤੀ। ਇਹ ਉਹ ਤੱਥ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ।

ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਸਰਾ ਅੱਖਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸ ਦਾ ਹੁਣ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ

ਜਵਾਬਦੇਹ? ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿੱਧੂ ਜਾਟ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਟ੍ਰਿਸਟ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। * ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੀਤੀ-ਰਿਵਾਜ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਚਰਿੱਤਰ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦੋ ਗਵਾਹ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਵੀ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਿਵਾਇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਸਹਾਇਕ ਰਿਕਾਰਡ-ਕੀਪਰ ਮੁਨਸ਼ੀ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ। 1, ਜੋ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ *ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ ਰਜਿਸਟਰ* ਦੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ 1946 ਬਿਕਰਮੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (1890 ਈ.)। ਗਵਾਹ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਜਾਟ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ *ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ* ਵਿਚ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ *ਰਿਵਾਜ-ਏ-ਆਮ* ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਦੇ ਸਿੱਧੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਗਵਾਹ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਚੇਤ ਸਨ ਕਿ ਸਿੱਧੂ ਜਾਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਂ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸਿੱਧਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਗੁਰਕਲਿੱਪ ਕੌਰ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ,

ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੈ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਅਮੂਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ-, ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਸਹੀ ਹੈ-ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ-ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਜਵਾਬ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ।

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 'ਕੋਪਾਰਸੇਨਰੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ' ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ- ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ- ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਕ੍ਰਮ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ. ਭੂਮੀ, ਸ਼ਬਦ 'ਕੋਪਾਰਸੇਨਰੀ' ਦਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜੋ ਜੱਦੀ¹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਸ਼ਿਪ, ਸਹਿ-ਸ਼ੇਅਰਸ਼ਿਪ ਨਹੀਂ ਹੈ। , ਸਹਿ-ਭਾਰੀਦਾਰੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ-ਇਨ-ਕਾਮਨ, ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੀ-ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ। ਅਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਸੈਟਲ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ- ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ; ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ' ਜਿਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਪੁੱਤਰ ਜ' ਹੈ

ਗੁਰਦੀਨ

ਕੌਰ

* *■

ਪਿਤਾ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹਮਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪਿਛਲੀ ਇਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਸ਼ਬਦ 'ਕੋ-ਪਾਰਸਨਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ-, ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਿਟੋ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਭਿੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ - ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ 'ਕੋਪਾਰਸਨਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪੱਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਕਿੱਥੋਂ ਲੱਭੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਕੋਈ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ , ਕਾਨੂੰਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (2) ਵਿੱਚ 'ਕੋਪਾਰਸਨਰੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਹ [ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ-ਭਾਵ' ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ, ਵਕੀਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਰਥ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। - ਤੱਥ ਜੋ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ * ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ^ . ਕੋਈ ਹੋਰ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਲੱਭੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, ਬਾਕੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਲਈ ਸਮਝ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅਰਥ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿ.

ਅਰਥ. ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਦਯਾਭਾਗਾ। ਅਰਥ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ Or ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸਿੰਘ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਲਈ, ਅਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ, ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, 12 ਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 322, ਸੈਕਸ਼ਨ 220 ਵਿੱਚ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਾਰੇ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ-

"ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਰੋਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ-

(1) ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ; ਅਤੇ

(2) ਕੋਪਾਰਸਨਰਜ਼ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕੋਪਾਰਸਨੇਰੀ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। . . . -"

ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ. ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੀ ਹੈ: ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ। ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ • ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ <ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਕੀ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

'ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ 'ਸਹਿਜ ਸੰਪਤੀ' ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ।

'ਅਲੱਗ' ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ 'ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ' ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਜਾਇਦਾਦ।" ਦਯਾਭਾਗਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਲੇਖਕ ਪੰਨਾ 421, ਸੈਕਸ਼ਨ 278 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ; ਇਸ ਲਈ ਦਇਆ ਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ... ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ, 'ਦੋਵੇਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਿਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ (. ਮੌਜੂਦਾ-' ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਹੱਥ ਹੋਣ ਲਈ

property

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਕੋਪਰਸਨੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਘਮੰਡ ਐਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਪਾਠ ਸੰਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਵੇਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਪੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ- ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ ਪੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19(2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ 'ਕੋਪਾਰਸਨੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੇ ਅਰਥ ਲੱਭਣ ਵੇਲੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੈਂ ਸਹੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਪੀਡਿਤ, ਜੇ. ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਿਰਫ ਸਹੁਰੇ ਲਈ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ। ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਨਹੀਂ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

' ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਦਯਾਭਾਗਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਲਾ, ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ 12 ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਸਫਾ 277 ਵਿੱਚ, ਸਫਾ 419 ਉੱਤੇ, ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਜਨਮ 'ਤੇ ਕਾਪਰਸੈਨਰੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਪਰ ਸੈਨੇਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਪਿਤਾ ਜੀ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ■ ਉਸਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਰਦ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰਦ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਕੋਪਰਸੈਨੇਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। *

ਰਾਘਵਾਚਾਰਿਆਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂ ਲਾਅ, 1960 ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪੰਨਾ 340 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-
- :

“ਦਯਾਭਾਗਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਿਤਾ ਜੀਵਿਤ ਹੈ, ਪੁੱਤਰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ, ਅਤੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਅਧੀਨ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਯਾਭਾਗਾ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। * * * * *

ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਜਨਮ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਪਰਸਨਰ ਆਮ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ ਤੇ, ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਔਰਤਾਂ ਹੋਣ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜੁੱਤੀ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਾਪਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਭਾਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ * * * * * ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਸਦੀਆਂ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਧੀਆਂ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗੀ, ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਯਾਭਾਗਾ ਕੋਲ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਮੇਨ, ਗਿਆਰ੍ਹਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 363 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

“ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦਯਾ ਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਇਸਦੇ ਅਧਾਰ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਜਨਮ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਧਾਰਨਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਹੈ। ਜਿਮੁਤਵਾਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਕੂਲ ਅਵਿਘਨ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਰਹਿਤ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਬਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਪੁੱਤਰ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਇੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੁਖੀ, ਉਸ ਦੇ ਮਰਦ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਉਸ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

ਪੰਨਾ 55 'ਤੇ ਉਹੀ ਲੇਖਕ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਗੌਰ ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ, ਚੌਥੇ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 358 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"* * * * * ਦਾ ਹੱਕ

' ਮਿਤਾਕਸ਼ਰ ਸਮਰੂਪੀ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

'.' ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੂਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ; ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ

- ■ . - ਪਿਤਾ ਜੀ? ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਹੈ
- • 'ਐਨਆਈਵੀ-ਯੂ ਸੰਯੁਕਤ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਸੈਨੇਜਰ-ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ; ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪਿਤਾ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਖੁਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ > ਪੁਰਖਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ. ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ. *

* * *

ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰੇ ਕੋਪਾਰਸਨਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ

ਨਾ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ' ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ, ਦਯਾਭਾਗਾ ਦਦੇਵੇਂ ਹਨ। ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ' ਤੇ ■

ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ, ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ' ਤਿਆਰ. ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ"

ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਰਹੇ

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਪਾਸਨਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ

ਉ; ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕੋਪਾਰਸੇਨਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ "ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹਨ , ਨਾਲ

ਇਹ ਫਰਕ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੀਤਕ- ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਸ਼ਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਦਾ ਮੁੱਲ * ਲਈ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਮੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੇਹਾ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦਯਾਭਾਗਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ, ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲੇਖਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਨ (1) ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਪਿਤਾ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, (2) ਇਹ ਦਯਾਭਾਗਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਦਯਾਭਾਗਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ

ਆਉਂਦੀ। ਪਿਤਾ ਜਦੋਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ-ਵਿੱਚ-ਸਾਂਝੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, (3) ਕਿ ਜੇ ਪੁੱਤਰ, ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹੀ, ਨਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਪਾਸੀ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਅਤੇ (4) ਇਹ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪੱਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਸਹਿਪਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਅਸਾਧਾਰਣ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਯਾਭਾਗਾ ਪਿਤਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਹੱਥ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ: ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਜ ਸੰਪੱਤੀ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ 'ਪੂਰਵਜ ਸੰਪੱਤੀ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ. ਹਰ ਲੇਖਕ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਯਾਭਾਗਾ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਹਿਭਾਗੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਪਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਦਯਾਭਾਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਦਯਾਭਾਗਾ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ 'ਕੋਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ 'ਕਾਪਰਸ ਨੇਰੀ ਜਾਇਦਾਦ'। ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸਹਿਜ ਸੰਪੱਤੀ' ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਕੋਲ 'ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ' ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ?

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ? ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ' ' ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੋ . ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਪਾਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪੱਤੀ' ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਜਾਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਹੁੰਚ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਪਰ 'ਸਹਿਜ ਸੰਪੱਤੀ'। 'ਜੱਦੀ-ਪੁਸ਼ਤੀ ਸੰਪੱਤੀ' ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅਤੇ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਤੀਤ, ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਕੋਪਾਰਸੇਨਰੀ ਪ੍ਰੋ ਪਰਟੀ', ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਸਮੀਕਰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੇ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ , ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ 'ਪੂਰਵਜ ਸੰਪੱਤੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਕਾਪਰ - ਸੇਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 'ਪੁੱਢੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਮੌਨ ਹੋਚ-ਪੌਚ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਕਾਪਰਸਨਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨਿਊਕਲੀਅਸ' ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ, ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਨਾ ਤਾਂ 'ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ' ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ; ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਪੱਤੀ 'ਸਹਿਜ ਸੰਪੱਤੀ' ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇ ਉਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 'ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਹੋਵੇਗੀ। . ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ • ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਹੈ, ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਹਿਪਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਸਹੱਤਵ ਸੰਪੱਤੀ' ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਪਾਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੰਪਤੀ. ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦਯਾਭਾਗਾ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਹੈ। ਉਹ. ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ,

ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਯਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ-

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਜੇ. ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਇਸ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 'ਕੋਪਰਸੈਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਗੋਤ ਵਰਗੀਆਂ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਚੋਸ਼ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਲਟਾਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਦਯਾਭਾਗਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੇਰਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ ਦਯਾਭਾਗਾ ਪਿਤਾ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ / ਉਹ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਹਿੰਦੂ • ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਏ ਹਨ। ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵੀ ਹੈ ਪਰ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ I ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਹਿਪਾਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ * ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸਿਵਾਏ ਉਸਦੇ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਜੋ ਤਿੰਨ ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਗੁਆਈ ਦੀਪ ਕੌਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ ਅਜਿਹੇ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਧਾਰਣ ਸਹਿ- ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਪਾਰਸਨਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾਣਗੇ । ਅਪੀਲ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੀਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਪੂਰਵਜ ਸੰਪਤੀ' ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ 'ਸਹਿ-ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ 'ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ' ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ , ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਇੰਨੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਹੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ 'ਕੋਪਾਰਸਨਰੀ ਪ੍ਰੋ ਪਰਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਜੋਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤੋੜਨਾ। ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ: ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦਾ ਖਾਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ: ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਥ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ - ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿੱਚ - - ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਠੀਕ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ <ਜਿਵੇਂ ਦਯਾਭਾਗਾ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਦਵੀ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭਾਵ, ਨਾ ਤਾਂ 'ਸਹਿਜ ਜਾਇਦਾਦ' ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ -ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਤਲਬ ing ਅਤੇ ਸਕੋਪ। ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਿਪਾਠੀਆਂ: ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ , ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪਿਤਾ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

y ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਹਾਵ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ਾਸਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ

• ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਪਰ ਇੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ -

ਗਿਆਨਮੰਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਵਾਂਗਾ ਸਿੰਘ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮੇਹਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਸਿੰਘ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਜੇ. ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣਗੇ, ਕਿ

^ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕੋ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

* ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਪਿੱਛੇ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਕੀ ਹੈ, ਕੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ? ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸਹਿਤ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਕੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਰੱਤੀਗਨ ਦੇ ਡਾਇਜੈਸਟ ਆਫ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ, 1938 ਐਡੀਸ਼ਨ, ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲਾ ਦੁਆਰਾ 1953 ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਦੋਂ ਜਾਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਨ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ y 1872 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ, ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਜੋਂ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ X ਠੋਸ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸਹਿਭਾਗੀ, ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂ ਸਮਝੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਰੂਰ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਜਾਂ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਕਲਪ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਐਕਟ ਦੇ 'ਪੁਰਸ਼ ਸੰਪਤੀ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ

ਕੌਰ ਤਾਂ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਦਾ ਆਧਾਰ ਘਫ਼ਮੰਡ ਸਿੰਘ ਆਰਕਨਰ .Y ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਾਜ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਦਯਾਭਾਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ.

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 30) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਚੈਪਟਰ II ਵਿੱਚ 'ਇੰਸਟੀਟਿਊਟ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ 'ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ' ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ- 5 ਸੀਨ, 'ਕੋਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸੀ। ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 'ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਨੂੰ। ਇਹ ਧਾਰਾ 6 ਵਿਚਲੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਸੰਪਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਯਾਭਾਗਾ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਉਲਝਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ

'ਮਿਤਕ-ਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ' ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ ਉਹੀ ਸਮੀਕਰਨ ਵਰਤਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਇਸ ਵਿਚ 'ਸਹਿਜ ਸੰਪੱਤੀ' ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਅਰਥ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਖੁਦ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਏ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ - ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਦੰਗੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। -ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਤੋਂ ^{1 ਧਾਰਾ 6} ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ, 'ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ' ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ 'ਚ ਉਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵਸੀਅਤਨਾਮੇ ਜਾਂ ਵਿਆਦ-ਉਤਰਾਧਿ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਪਾਸਨਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ - ਹੋਣ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ

ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਪਾਠਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਕੋਪਰਸੈਨਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਪਰਸੈਨਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਵਿਚ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਤਾਂ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਵਾ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਤੀ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ j 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਦੇ ਵੀ ਬੇਲੋੜੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਖਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਅਕਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਹੈ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਹੁਰਾ, ਆਖਰੀ ਸਰੋਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ V ਸੰਸਦ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਨਾਲ, 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1) ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਏ।

ਦੋ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ^ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ' ਸਿਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸਿਰਦਾਰ ਇੰਦਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ (5) ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (6) ਦਾ ਹੈ। , ਦੋਵੇਂ - ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ? ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਸਟੈਂਡ ਲੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਇੱਕੋ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ

(5) ਏਆਈਆਰ 1943 ਪਟਨਾ 169 ,

(6) ਐਲ.ਐਲ.ਆਰ. 1958 ਪੰਜਾਬ S^AJjR 1958 ਪੰਜਾਬ 250,

ਜੀਟੂ ਦੀਪ ਕੌਰ ਗੋਤ। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਘਮੰਡ ਸਿੰਘ ^੯ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦਰਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੇਸ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਅਤੇ ਸਕੋਪ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮੀਕਰਨ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। 'ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਸੰਪਤੀ', ਜੋ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਜੱਦੀ ਹੋਣ

ਕਾਰਨ ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ 'ਪੁਰਸ਼ਿਕ ਸੰਪਤੀ' 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਿਯਮ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇਹ ਮੋਰਾ ਜਵਾਬ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸਦੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੇਸ. ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਅਪਵਾਦ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਾਂਗਾ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਤੇ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੀ. ਡੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.-ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੰਡਿਤ ਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਹੈ।

ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਉਹ ਘੁਮੰਡ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਮਿ.ਜੀ. , ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। 1959 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਾਢੇ ਸੱਤ 77

7

ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਮਹੀਨੇ. ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 100. ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ 498 ਕਨਾਲ 5 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ, ਇੱਕ ਟਰੈਕਟਰ, ਮੱਕੀ ਦੀ ਥਰੈਸ਼ਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਜੱਦੀ, ਗੈਰ ਜੱਦੀ, ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ , ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ। 2,00,000, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਆਮਦਨ ਹੋਈ। 2,000 ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੇ 13 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਸਬੰਧ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। 100 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਿਛਲੇ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਪੁੱਤਰ ਸਨ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਹੱਥੀਂ ਕਮਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਹੈ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੀਮਸਟ੍ਰੈਸ ਵਜੋਂ ਲਗਭਗ 10000 ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2 ਤੋਂ ਰੁ. 3 ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨੂੰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤੇ ਵਜੋਂ 100 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਗਏ ਸਨ। 2,000 ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਮੌਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ: -

- (1) ਕੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ? ,
- (2) ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (3) ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਕਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ?

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ' . ਅੰਕ 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦੋਖਿਆ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁੱਖ- ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਥਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ਰਮਾ ਜੇ. ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਨੰ. 78) ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਕੋਪਰਸਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ।

ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੱਦੀ

ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।) ਜਲ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ (1), ਅਤੇ (2) ਅੰਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਧੰਨ ਕੌਰ (1961 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 16) ਦਾ ਫੈਸਲਾ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਪਦ ' coparcenary ਜਾਇਦਾਦ' ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ: -

“ਕੀ 1956 ਦੇ ਐਕਟ 78 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿਜ ਜਾਇਦਾਦ' ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ?”

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ, “ਪਰਿਵਾਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਬੀਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਜਾਣਾਂ ਦਾ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ,” ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ 'ਪਾਰਟੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਵਾਜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਸੀ ਕਿ '*

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ,—ਗੁਵਦੀਪ ਕੌਈ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ (1872 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. IV) ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਧਾਰਾ 5 ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ, "ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਨੰਬਰ 78) ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ 'ਕੋ-ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਪਾਰਸੀਨਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ"।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ

ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਪਤੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਮਿਫਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਅਸਥਿਰ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਫਰੇਮਰਸ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਪਤੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਕਿ 'ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਪਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਸਾਬਕਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 .....

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:

[ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਭਾਗ 19 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ :]

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ 'ਸਹਿ-ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ*' ਨੂੰ ਦੱਖਣ-ਸਹੁਰੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹੁਰੇ, ਉਸ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨੂੰਹ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗੀ।

ਪਿਤਾ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ; . 1956 ਦਾ) ਕਿਉਂਕਿ ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਸੀ ਕਿ ਨੂੰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਾਗਰ ਨੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਈਸੀ ਆਇਨ 6 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਹੈ:

6. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ , ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਤਰਜੀਵਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ

ਐਕਟ:

' ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੋਵੇ

ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ I ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਮਰਦ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਵਿਆਜ ਵਸੀਅਤਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਆਦ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਨਾ ਕਿ ਸਰਵਾਈਵਰਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 1.—ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ

- ਐੱਚ. ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ; ਉਸਦੀ ਮੌਤ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ; ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

■ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2—ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: . . ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹਿਪਾਠ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ

- ■ 'ਵਾਰਸ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ : ਠੀਕ ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਆਜ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਧਵਾ ਧੀ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਹੁਰੇ ਹੈ

ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ ਪਤੀ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ J ਕਲੇਮ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦਿਆਬਾਘਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਵਿੱਚ 'ਕੋਪਾਰਸੈਨਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਗਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, “ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਸਹੁਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਨੂੰਹ ਕੋਲ ਹੈ। ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ”, ... ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤਕ ਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਸਹਿਪਾਸਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਵਾਂਗਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ। ਜੇ ਕਿ ਹੁਣ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 19 ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਢੱਕਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। - ਜੇਕਰ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿ-ਸੰਪਤੀ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ 'ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਅਣਗਿਣਤ ਰੱਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲਾਰਡ ਡੇਨਿੰਗ ਇਨ *ਸੀਫੋਰਡ ਕੋਰਟ ਅਸਟੇਟ, ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ਰ (7)*, ਪੰਨਾ 164 'ਤੇ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ:

“ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਪੰਜਾਬ। ਲੜੀ [VOL. XVIII- (1) ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜੋ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਾਹਿਤ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਡਰਾਫਟਮੈਨਾਂ ਦੀ ਅਕਸਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੱਜ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨੋ ਜਾਂਦੇ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟਮੈਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਨੂੰ ਬਚਾਏਗਾ, ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਵ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੱਜ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਉਸਾਰੂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਸਿਰਫ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ 'ਬਲ ਅਤੇ ਜੀਵਨ' ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸੀ. ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸਾਂ (1) *ਹਰਦਾਵਰੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਰਾਮ* (8), (2) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।' *ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. ਵੀ. ਰਾਜ.* (9), ਅਤੇ (3) *ਜਲ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪਾਲਾ ਸਿੰਘ* (1)। ਸੁਪਰੀਮ. *ਦੀਮਾਕੁਚੀ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ*, ਚਾਹ। *ਅਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਦਿਮਾਕੁਚੀ ਟੀ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ* (10), ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। :

“ਕਿਸੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ

(8) ਏਐਮਯੂ 1952 ਪੁੰਜ। 416.

(9) ILR (1960)2 ਪੁੰਜ. 814=ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1960 ਪੰਜਾਬ 53 8.

(10) ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 353.

ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਜਾਂ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਮੁਹਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਜਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਹ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀਟਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਸੀ. ਟੋਬਿਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (11) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਇਸ ਵਧੀਆ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਆ, ਜੇ. ਨੇ ਜਲ ਕੌਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ: -

“ਸਾਰੇ ਹਾਲੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ, ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਮਰਥਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਡਵਾਂਟੇਜ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਆਦਮੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। - ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼।

ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਅ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੀਆਂ ਸਨ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਜੀਵ ਮੰਨਣ ਦੇ ਮੱਧਕਾਲੀ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

1 ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ 'ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ

ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਘਮੰਡ ਪਾਪ 41 ਸਕੂਟਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ - ਕੇਵਲ ਸ਼ੰਨਾ, ਜੇ. ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਕਿਸਮ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਕੰਣ, ਜੇ. ਕੋਈ ਵੀ, ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਭਾਰਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ; ਮੈਂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪੁੱਢੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਜੇ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ■ ਇਹ ਮੂਲ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿਚ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸ਼ਬਦ 'ਕੋਪਰਸੈਨਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੱਲਾ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਮੂਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਮਾਇਨੇ, ਗੌਰ ਅਤੇ ਰਾਘਵਾਚਾਰਿਆਰ ਵਰਗੇ ਉੱਘੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੰਥ। ਡੀਐਫ ਮੁੱਲਾ (ਬਾਰੂਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ) ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਪੰਨਾ 321 'ਤੇ ਪੈਰਾ 220 ਵਿੱਚ 'ਸਹਿਜ ਜਾਇਦਾਦ' ਅਤੇ 'ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"220. ਸੰਪਤੀ, ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੋ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ (2) ਵੱਖਰੀ ਜਾਇਦਾਦ।

ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਰੋਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਆਉਂਦੀ ਹੈ-

(1) ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ; ਅਤੇ

(2) ਕੋਪਾਰਸਨਰ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕੋਪਾਰਸਨੇਰੀ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ

ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸੈਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ 'ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ' ਜਾਇਦਾਦ ਘਮੰਡ ਸ਼ਾਇਦ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ; ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ

■ ਹਰੇਕ ਕੇਸ।

ਜੇ 'ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪੱਤੀ' ਸ਼ਬਦ "ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਇਦਾਦ" ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ।

ਵੱਖਰੀ" ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ "ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ, ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ibid ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"223. ਮਰਦ ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ, • ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ....."

ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਆਮ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰਦ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, 'ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪੁਰਾਤਨ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਸਟਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿਜ ਸੰਪੱਤੀ' ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਹਾਂ ਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਪਤਨੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਦਾ "ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸੰਪੱਤੀ (ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਜਾਇਦਾਦ) ਤੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਕਈ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ

ਗੁਰਦੀਪਕੌਰ ^{ਉਸਦੇ} ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਮਾਤਾ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਘਮੰਡ ਪਾਪ h ^{S o n ਜਾਂ} dau ^{S hte} L ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ^{ਬੱਚਿਆਂ} ਅਤੇ ਬਿਰਧ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 21

ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਹਿੰਦੂ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਭਰ। ਇੱਕ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਹਿੰਦੂ ਮ੍ਰਿਤਕ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ 19 ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸਬੰਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ

ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰਹ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ *ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ*। *ਕੇਵਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (12)*, ਜਿੱਥੇ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ:

"ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ. ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ, - _ .ਅਤੇ ਮਰਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ .ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। .

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ *ਲੱਧਾ ਬਨਾਮ ਮੁਸੰਮਤ ਕਰਮਬੀਬੀ (13)*, ਪੰਜਾਬ ਚੀਫ਼ .ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

“ਏ ਦੀ ਵਿਧਵਾ। ਪੋਤਾ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਦਾਦਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ

(12)-*ਐੱਲ.ਐੱਲ.ਆਰ. (.1927) 8 ਲਾਹੌਰ 360.*

(13); *20 IC 297.*

ਉਹ ਅਣਵਿਆਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।

ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹੁਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ. ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੀਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, "ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ," ਜਦੋਂ ਕਿ ਡੀਡਬਲਯੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ 2 ਜਿਰਾਹ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ, "ਸਾਡੀ ਰੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।" ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੋਟ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਰੀਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਯਾਭਾਗਾ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਰਜ਼ਨੀ ਕਾਂਤ ਪਾਲ ਅਤੇ ਸਜਨੀ ਸੁੰਦਰੀ ਦਸਿਆ (14) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

“ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੰਗਾਲ ਸਕੂਲ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ,-,। ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪੁੱਤਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ a. ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇਣਦਾਰੀ, ਦਾ ਸਮਾਪ. ਜੋ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ।” f

ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ- ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਹੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦਯਾਭਾਗਾ ਸਕੂਲ ਅਧੀਨ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਅਤੇ. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ। ਸਹੁਰਾ. ਦੇ ਬਾਹਰ. ਪੂਰਵਜ-

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਲਈ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਦੇ ਗੈਰ ਅਫ਼ਜ਼ਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਸਕੂਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਵਜੋਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਧਵਾ ਨੂੰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955, ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956, - ਹਿੰਦੂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।, 1956. ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ 'ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਪਾਦਕ ਸੰਪੱਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਜਾਇਦਾਦ

ਸਟਾਕ. ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਘੋਰ ਅਸੰਗਤਤਾਵਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕੋ ਤਣਾਅ

ਸਰੋਤ/ਕਿਸਮ 'ਤੇ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ-

ਪਰਟੀ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ' ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਵੱਖਰੇ' ਜਾਂ 'ਸਵੈ-ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪੱਤੀ' ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਲਈ, ਮੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਪੀਡਿਤ ਜੇ.

ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ

ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਆਈ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ. ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ. ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਸਹਿ-ਪਾਰਸੀਨਰੀ" ਸ਼ਬਦ। ਹਿੰਦੂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਾਇਦਾਦ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਗ੍ਰਹਿਣ, ਜਾਂ ਸਾਂਝੇ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ 'ਹੁਣ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇਗੀ। .

ਬੀ ਆਰ ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

• .